

А. Галянт,

студент групи СРз 19-1

А. Рідкодубська,

доктор педагогічних наук,

професор кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки

Хмельницький національний університет

ПРЕВЕНЦІЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ШЛЯХОМ ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття містить опис детермінант домашнього насильства, його різновидів та негативних наслідків. Окреслено дієві методи соціальної роботи, що спрямовані на допомогу сім'ям з дітьми. Висвітлено роботу структурних елементів системи соціальних служб, головним завданням яких є попередження та локалізація насильства в сім'ї. Зауважено на необхідності консолідації закладів та установ соціального спрямування, органів державної влади та громадянського суспільства з метою подолання заявленої проблеми.

Ключові слова: *українська сім'я, домашнє насильство, соціальна робота закладів та установ соціального спрямування, превентизація та локалізація насильства в сім'ї.*

Однією з актуальних проблем важкого українського сьогодення залишається насильство, зокрема, домашнє. Українська сім'я зазнає інтенсивного впливу зовнішніх деструктивних факторів впливу, що відображається на взаєминах членів сім'ї в системах «чоловік-дружина» та «батьки-діти». Конфлікти, протистояння формують стійкий базис для домашнього насильства, де кривдниками порушуються права та свободи, гарантовані чинним законодавством. Такий стан речей вимагає від когорта науковців, практиків неабияких зусиль для вироблення та застосування дієвого соціального інструментарію з профілактики цього ганебного явища.

Вітчизняне законодавство пояснює нам сімейне насильство як умисні дії фізичного, психологічного, медичного, економічного, сексуального

характеру щодо одного з членів сім'ї іншим, що є прямим порушенням гарантованих законодавством прав та свобод людини [1; 2].

Науковий доробок з проблеми домашнього насильства розкриває зміст низки його різновидів, та ми зосереджуємо увагу на висвітленні соціально-педагогічного інструментарію, спрямованого на подолання та попередження заявленої проблеми.

Варто зауважити на чималій кількості методів соціальної роботи, головним вектором яких є дієва допомога сім'ям з дітьми, що опинились у важких життєвих обставинах: організаційні, соціально-економічні, наукові, соціально-психологічні та соціально-педагогічні. Останні реалізуються через посередництво проведення таких заходів як «16 днів активності проти гендерного насильства», «16 днів проти насильства», де учнівська та студентська молодь здобуває знання щодо шляхів попередження насильства в сім'ї; відповідальність, яку несе кривдник, згідно норм чинного законодавства. Подібні заходи покликані привернути суспільну увагу до нагальних проблем (протидія домашньому насильству, торгівлі людьми тощо) [3].

В центрах зайнятості створено умови для самостійного опрацювання правових та інформаційних матеріалів, що містять огляд питань, які стосуються торгівлі людьми, документального супроводу при виїзді за кордон, працевлаштуванні за межами рідної країни.

Хмельницький міський центр зайнятості багато років поспіль є фундаментальною основою для роботи клубів для жінок, де впроваджується лекторська / семінарська та тренінгова діяльність щодо шляхів подолання конфліктних ситуаціях, насильства в сім'ї.

Профілактична робота з окресленої проблеми проводиться фахівцями лікувально-профілактичних закладів Хмельницької області. До уваги беруться особи, які складають групу потенційних жертв насильства. Спеціалістами в кабінетах планування сім'ї систематично проводяться лекції з питань превентивізації домашнього насильства та торгівлі людьми.

Засобами масової інформації висвітлюються приклади домашнього насильства, його трагічні наслідки. Пропагується ведення здорового способу життя, здійснюється критика аморального образу життя, адиктивної пведінки тощо. Заходи висвітлюються в таких засобах масової інформації як «TV 7+», «33 канал», «Поділля-Центр», «Проскурів». Друковані ЗМІ містять матеріали про шляхи превентивізації домашнього насильства.

Практичними психологами Хмельницького міського Центру соціальних служб час від часу проводяться інформаційно-просвітницькі заходи, зокрема, лекції, тематика яких присвячена світу без насильства. Регулярно проводяться книжкові виставки, спрямовані на посилення правової допомоги громадянам при вирішенні низки проблемних питань. До спільної роботи долучаються представники Національної поліції України.

Актуальність теми пояснюється масштабами лиха, що іменується домашнім насильством. Ми проживаємо в епоху глобалізації, де інструмент з подолання проблеми в одній країні може стати «рятувальним колом» для світової спільноти. Існуюча проблема вимагає консолідації органів державної влади, закладів та установ, що складають систему соціальних служб, громадянського суспільства. Сьогодення вимагає вироблення новітніх та оптимізацію існуючих технологій соціальної роботи щодо превентивізації та локалізації домашнього насильства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Журавель Т.В. Соціально-педагогічна робота з профілактики насильства щодо дітей. Соціальна педагогіка : навч. посібник / За заг. ред. О. В. Безпалько. Київ, 2013. С. 197–209.
2. Семігіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
3. «16 днів проти насильства: що включають та чому це важливо». URL: <https://rubryka.com/2019/11/25/16-dniv-proty-nasylstva> (дата звернення: 18.03.2024).